

Schriftelijke vraag aan de Minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing

Ministeriële besluiten houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken – Artikel 2 van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming – Ongrondwettelijkheid van een delegatie van bevoegdheden door de federale wetgever aan een minister – Artikel 22, eerste lid, van de Grondwet – Voor elke beperking van het recht op privéleven is een federale wet vereist – Het recht op privéleven in de zin van de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, dat ook “het recht op een ‘ sociaal privéleven ’ ” omvat (zie bv. EHRM, grote kamer, 5 september 2015, Bărbulescu t. Roemenië, §§ 70 – 71).

Volgens artikel 2 van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming is alleen de Koning bevoegd om de inzake civiele bescherming te nemen maatregelen van verordenende aard vast te stellen (advies van de Raad van State van 4 juli 1962 bij het voorontwerp van wet betreffende de civiele bescherming, Parl. St., Senaat, 1961 – 1962, nr. 338, p. 15).

De artikelen 33 en 37 van de Grondwet laten niet toe dat de federale wetgever delegatie geeft aan een minister. Het rechtstreeks toewijzen door de wetgever van een bevoegdheid aan een minister komt neer op een ingrijpen van de wetgever in een prerogatief dat in beginsel aan de Koning als hoofd van de federale uitvoerende macht toekomt (Raad van State in advies nr. 55.394/2/314 van 17 maart 2014 in Parl. St., Kamer, 2013 – 2014, DOC 53 3356/004, p. 5 en Raad van State. Beginselen van de wetgevingstechniek. Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten, 2008, pp. 26 – 27).

Artikel 22, eerste lid, van de Grondwet laat niet toe dat de federale wetgever de Koning machtigt om koninklijke besluiten te nemen die het privéleven beperken (J. VELAERS, De Grondwet en de Raad van State, afdeling wetgeving. Vijftig jaar adviezen aan wetgevende vergaderingen, in het licht van de rechtspraak van het Arbitragehof, Maklu, Antwerpen – Apeldoorn, 1999, p. 154 en Verslag van de Commissie voor de Herziening van de Grondwet van de kamer in Parl. St., Kamer, 1993 - 1994, nr. 1278/2, p. 3). Geen enkele overheidsinmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven en het gezinsleven kan plaatsvinden dan krachtens voldoende precieze regels aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering (arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 39/2013 van 14 maart 2013, B.4.5).

Het recht op privéleven betreft ook het recht sociale betrekkingen aan te gaan en te onderhouden met zijn medemensen, ook op het professionele en commerciële vlak en er is zelfs sprake van “het recht op een ‘ sociaal privéleven ’ ”. (zie bv. EHRM, grote kamer, 5 september 2015, Bărbulescu t. Roemenië, §§ 70 – 71) en Conseil de l’Europe, Cour européenne des droits de l’homme, Guide sur l’article 8 de la Convention européenne des droits de l’homme - Droit au respect de la vie privée et familiale, Mis à jour au 31 août 2019, nr. 70, p. 22 en nr. 73, p. 23).

1. Is de minister op de hoogte van de regels die de wetgever verbieden een bevoegdheid aan een minister te delegeren en deze die voorschrijven dat er voor iedere beperking van het recht op privéleven een wet of een beslissing van een democratisch verkozen vergadering vereist is ?
2. Zijn de ministeriële besluiten houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken wettig ?
3. Waarom werd er – teneinde ten minste een schijn van wettelijkheid op te wekken – niet gekozen voor een regeling bij koninklijk besluit ?
4. Heeft de Raad van State de betrokken ministeriële besluiten in uitdrukkelijke bewoordingen wettig verklaard of heeft hij alleen gezegd dat de door partijen aangevoerde middelen niet ernstig waren ?